

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/216069,Oddalismy-hold-Polakom-ratujacym-Zydow.html>
27.02.2026, 10:22

Oddaliśmy hołd Polakom ratującym Żydów

24 marca 2025 r. w Kaplicy Pamięci w Sanktuarium NMP Gwiazdy Nowej Ewangelizacji i św. Jana Pawła II w Toruniu odbyła się uroczystość odsłonięcia kolejnych nazwisk na Tablicach Pamięci poświęconych pomordowanym Polakom ratującym Żydów pod okupacją niemiecką.

24.03.2025

[Okupacja niemiecka Polacy ratujący Żydów](#)

Podczas obchodów Narodowego Dnia Pamięci Polaków Ratujących Żydów upamiętniono Kornelię Mazurkiewicz, Wojciecha Lecha i Tadeusza Paziuka. Symbolicznego odsłonięcia nazwisk dokonał Prezydent RP Andrzej Duda.

- Mimo tak wielkiego zagrożenia, okazało się, że było nie dziesiątki, nie setki, a setki tysięcy takich, którzy w mniejszy lub większy sposób zaangażowali się w pomoc Żydom. Wielu Żydów zostało uratowanych właśnie przez Polaków, którzy dali im schronienie, żywność. To właśnie dlatego najwięcej drzewek w Yad Vashem upamiętnia Polaków. Byli gotowi nieść pomoc i oddać życie za przyjaciół swoich. Jesteśmy z Nich niezwykle dumni

- powiedział prezydent.

- To nasza wielka duma, że byli tacy, którzy się nie bali. Byli tacy, którzy mieli pełną świadomość egzystencjalnego zagrożenia - nie tylko dla siebie, ale i swoich najbliższych. Byli gotowi nieść pomoc i oddać życie za przyjaciół swoich, za swoich sąsiadów, za przyzwoitość i dobro, za godność ludzką

- podkreślił Andrzej Duda.

Prezes IPN dr Karol Nawrocki przypomniał, że Polacy - mimo że od 1 września 1939 roku doświadczali ogromnego cierpienia - pomagali Żydom zarówno indywidualnie, jak instytucjonalnie. W Polsce powstała Rada Pomocy Żydom „Żegota”, a jej współzałożycielka Zofia Kossak-Szczucka pisała, że nie można być biernym wobec zbrodni:

- Miłość i miłosierdzie narodu polskiego decydowały o tym, że Polacy pomagali Żydom w czasie II wojny światowej. Ta postawa jest częścią naszej tożsamości, a bez zrozumienia narodowej tożsamości, naszej historii, nigdy nie będziemy gotowi do tego, aby być narodem silnym i rozwijającym się w przyszłości.

Bosmat Baruch, p.o. wiceambasadora Izraela w Polsce zaznaczyła, że:

- Dobroć i odwaga jednostek, w tym obywateli Polski, były promykiem światła w najciemniejszej godzinie historii. Od tych, którzy dali kromkę chleba, po tych, którzy ukrywali ludzi w domach, narażając własne życie. Odwaga Sprawiedliwych wśród Narodów jest wzorem.

Toruńska Kaplica Pamięci i znajdujący się obok świątyni Park Pamięci Narodowej

pielęgnać pamięć o bohaterskich Polakach, którzy z narażeniem swojego życia ratowali Żydów. Polska była jedynym krajem w okupowanej przez Niemców Europie, w którym za taką pomoc groziła kara śmierci.

Organizatorami uroczystości byli: Akademia Kultury Społecznej i Medialnej w Toruniu, Muzeum „Pamięć i Tożsamość” im. św. Jana Pawła II i Fundacja Lux Veritatis.

* * *

24 marca 2025 roku mija 81 lat od zamordowania przez Niemców [rodziny Ulmów z Podkarpacia](#) oraz ukrywanych przez nich Żydów z rodzin Goldmanów, Didnerów i Grünfeldów.

Dzień ten ustanowiono - jak zapisano w treści ustawy - „w hołdzie Obywatelom Polskim - bohaterom, którzy w akcie heroicznej odwagi, niebywałego męstwa, współczucia i solidarności międzyludzkiej, wierni najwyższym wartościom etycznym, nakazom chrześcijańskiego miłosierdzia oraz etosowi suwerennej Rzeczypospolitej Polskiej, ratowali swoich żydowskich bliźnich od Zagłady zaplanowanej i realizowanej przez niemieckich okupantów”. Święto jest wyrazem czci dla wszystkich Polaków, którzy, okazując miłosierdzie i współczucie, pomagali Żydom systematycznie mordowanym przez niemieckich oprawców.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Toruń

Polacy ratujący Żydów pod okupacją niemiecką

Uroczystości